

**MODEL DE GESTIÓ DE RESIDUS A LA UPC
2004 - 2006**

DOCUMENT INFORMATIU

DOCUMENT CG 17/5 2004

**Vicerektorat de Promoció i Integració Territorial
Barcelona, maig 2004**

Model de gestió de residus a la UPC

(2004-2006)

Vicerectorat de Promoció i Integració Territorial
Maig 2004

Index

- Justificació
- Antecedents
- Objectius
- Línies d'Actuació

Justificació (I)

- Les normatives europea (2004/12/CE) , estatal (15/2003), autonòmica (6/1993 modificada) i municipal vigents disposen regulacions sobre la gestió de residus
  - Priorització de la prevenció, reutilització i **recollida selectiva** dels residus
  - Establiment de la tipologia de **residus comercials**: produïts per una activitat i responsabilitat d'aquesta
  - **Normativa específica** sobre la gestió de residus d'equips electrònics i informàtics, sobre residus tòxics, etc.

Justificació (II)

- El volum de residus que es gestionen a la UPC **és creixent**
  - **Dades aproximades** de recollida selectiva (2002)
    - Paper i cartró: més de 125 tones
    - Envasos de plàstic i llaunes: més de 2 tones
    - Material informàtic. Més d'1 tona
    - Residus de laboratori: 9650 kg.
  - No es disposa de dades fiables sobre generació de residus. La normativa municipal obliga als productors de residus comercials a realitzar una **declaració anual de residus**.

Justificació (III)

- Donada la tipologia de residus diversa i que comprèn residus municipals i especials:
  - **Municipals (o assimilables):** paper i cartró, vidre, envasos de plàstic, llaunes, matèria orgànica, restes de poda, piles, fluorescents, tònens i cartutxos de tinta, material informàtic, ferralla, olis vegetals, etc.
  - **Especials:** residus de laboratori
- **Es requereix disposar de procediments de gestió per a cada tipologia de residus amb la definició de:**
  - Corresponsabilitat de la unitat (Centre/Campus)
  - Designació d'agents implicats en els procediments
  - Assignació/Distribució de recursos
  - Avaluació

Justificació (IV)

UPC 2003: Costos anuals derivats de la contractació de serveis per a la recollida i tractament dels residus recollits selectivament:

Total: 60.823 €

Previsió d'augment de costos:

- La nova normativa estableix **noves obligacions fiscals** per recollida de residus i per tractament (municipal):
  - Aplicació de preus públics per a la prestació del servei de recollida i tractament de residus: **el rebuig és més car que les fraccions separades.**
    - Ex. Barcelona: Un potencial d'estalvi del 83% si es fa recollida selectiva
- Previsió d'augment de costos de **gestió i tractament**
  - Els costos de tractament es repercuteixen al productor (UPC)
  - Cada vegada es recull un major volum i diversitat de residus

Antecedents

- **Declaració ambiental**, aprovada pel Claustre al 1997. Compromís per reduir i minimitzar en totes les seves actuacions l'impacte ambiental que la UPC produeix
- Compromisos **1r i 2n Pla de medi ambient**
  - Reduir l'impacte ambiental ocasionat pels residus propis de la UPC
- Plans Integrals de Recollida Selectiva (**PIRS**)
  - Procediments de gestió de residus implantats als centres o campus
  - Cal consolidar aquests procediments
- Traspàs **coordinació gestió de residus** des de la OSSMA al Pla de medi ambient
- Realització **diagnosi 2003**

Objectius estratègics

- Adequar el model de gestió de residus a la **normativa vigent**
- **Optimitzar els recursos** destinats a la gestió de residus

Línies d'actuació

1. Explicitació dels **compromisos** de la UPC
2. Gestió d'acord amb les **competències organitzatives** del PAS
3. Establiment de prescripcions tècniques referents a la recollida selectiva de residus en la **contractació del servei de neteja**
4. Integració en el **model municipal**
5. Establiment de **criteris ambientals en els serveis** proveïts per concessions externes
6. Establiment de **criteris ambientals en el subministrament** de productes
7. Seguiment i control de la gestió de residus a les **concessions externes**
8. Seguiment i millora de la gestió de residus a les **unitats UPC**
9. Adequar els procediments de gestió de residus al **reglament de patrimoni** de la UPC
10. **Informació i comunicació** als agents implicats
11. Realització d'**accions formatives** a agents implicats
12. Estratègia de **comunicació i sensibilització**

1. Explicitació dels compromisos de la UPC

- **Objectiu: Aprovar la proposta 'Model de gestió de residus, 2004 - 2006'**

El context normatiu actual requereix la definició d'un nou model de gestió de residus a la UPC per tal de garantir el compliment de la normativa, i per tal d'adequar els procediments interns al model de gestió de residus municipals.

2. Gestió d'acord amb les competències organitzatives del PAS

- **Objectiu: Introduir competències organitzatives relacionades amb la gestió de residus en els perfils dels llocs de treball**

La gestió de residus implica noves tasques a realitzar; els procediments de gestió de residus dels PIRS defineixen tasques i possibles perfils per a realitzar-les. Manca integrar les noves tasques i funcions en els perfils dels llocs de treball i en les competències de les unitats implicades.

3. Establiment de prescripcions tècniques referents a la recollida selectiva de residus en la contractació del servei de neteja

- **Objectiu: Introduir en les prescripcions tècniques del nou concurs del servei de neteja (novembre 2005) la descripció del servei de recollida selectiva de residus de paper i cartró i envasos.**

Els principals residus que es generen a la Universitat són el paper i cartró i els envasos. Actualment en alguns Centres el servei de neteja realitza part del servei de manera voluntària, en altres una empresa externa no autoritzada realitza la recollida i en un tercer cas, una persona contractada s'encarrega de la tasca. Cal homogeneïtzar el col·lectiu que realitza aquest servei.

4. Integració en el model municipal

- **Objectiu: Adaptar el model de gestió de residus de la UPC a la normativa i als sistemes de gestió de residus municipals**

La normativa vigent (15/2003) incorpora una nova categoria de productors de residus: els generadors de residus comercials. La UPC esdevé així un productor de residus comercials amb unes obligacions determinades. P.ex. a Barcelona implica pagar uns preus públics pel servei de recollida i tractament de residus (veure annex 2).

La normativa actual i els preus públics establerts incentiven la recollida selectiva de residus i graven la generació de rebuig.

5. Establiment de criteris ambientals en els serveis proveïts per concessions externes

- **Objectiu: Incloure a les clàusules de contractació dels serveis proveïts per concessions externes la obligatorietat d'efectuar la recollida selectiva de les fraccions de residus que generen.**

Amb la definició de generadors comercials de residus, cadascuna de les activitats ha de ser responsable de la gestió dels residus que produeix. Cal mantenir el procés d'introducció de criteris ambientals en els plecs de prescripcions tècniques, enfortint la incidència en els aspectes ambientals.

6. Establiment de criteris ambientals en el subministrament de productes

- **Objectiu: Introduir criteris ambientals en els plecs de prescripcions tècniques dels productes proveïts per empreses externes**

La normativa vigent estableix la reducció de residus com l'eix prioritari d'actuació, previ a la reutilització i el reciclatge. La introducció de criteris ambientals en els productes de consum facilitarà la prevenció de residus. Cal mantenir el procés d'introducció de criteris ambientals en els plecs de prescripcions tècniques, a la vegada que enfortir la vessant ambiental en els criteris de decisió de la Mesa de Contractació.

7. Seguiment i control de la gestió de residus a les concessions externes

- **Objectiu: Garantir el compliment de les clàusules del contracte i de la normativa municipal en matèria de gestió de residus a les concessions externes**

D'acord amb la normativa vigent i amb els requeriments de la UPC, les concessions han de responsabilitzar-se de la gestió dels residus que generen. Cal reforçar el sistema d'informació i assessorament a les concessions a la vegada que fer un seguiment periòdic del compliment de les clàusules dels contractes.

8. Seguiment i millora de la gestió de residus a les unitats UPC

- **Objectiu: Desenvolupar un nou sistema d'indicadors per tal de garantir la gestió adequada de residus a les unitats de la UPC**

Els Plans Integrals de Recollida Selectiva (PIRS) aprovats per tots els Centres de la UPC estableixen la implantació de la recollida selectiva de residus. L'avenç en els objectius dels Plans ha estat desigual, en funció de les prioritats i característiques dels Centres o Campus.

9. Adequar els procediments de gestió de residus al reglament de patrimoni de la UPC

- **Objectiu: Adequar els nous procediments administratius en matèria de gestió de residus al reglament de Patrimoni de la UPC.**

Actualment la gestió de determinats residus es realitza mitjançant alguns gestors no formalitzats. Per adequar la prestació d'aquests serveis al procediment legal de la UPC caldrà obrir nous processos administratius.

10. Informació i comunicació als agents implicats

- **Objectiu: Definir una estratègia d'informació i comunicació als agents implicats en la gestió de residus**

La definició de noves tasques vinculades a la gestió de residus requereix d'un procés informatiu adreçat als col·lectius implicats (servei de neteja, col·lectius de la UPC).

11. Realització d'accions formatives a agents implicats

- **Objectiu: Formar als agents implicats en els processos de gestió de residus segons les seves competències organitzatives**

La gestió correcta dels residus requereix conèixer els procediments adequats de gestió. Hi ha una mancança de formació especialitzada cap als col·lectius implicats en els processos de gestió de residus.

12. Estratègia de comunicació i sensibilització

- **Objectiu: Informar i sensibilitzar a la comunitat universitària en els processos relacionats amb la gestió de residus**

Cada membre de la comunitat universitària ha de ser responsable de gestionar adequadament els residus que genera, d'acord amb els procediments existents.

13. Adaptació a un sistema de gestió ambiental EMAS

- **Objectiu: Adaptar el nou model de gestió de residus als criteris i requeriments derivats d'implantar un sistema de gestió ambiental EMAS a la Universitat**

Fer convergir els procediments de gestió de residus d'acord amb el sistema de gestió ambiental EMAS.

Cronograma d'actuacions

	Actuacions / Trimestres	2004				2005				2006			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	Explicitació dels compromisos UPC		x										
2	Competències organitzatives PAS	x	x	x	x								
3	Prescripcions tècniques recollida selectiva servei de neteja								x				
4	Integració model de recollida selectiva municipal			x	x	x							
5	Criteris ambientals serveis concessions externes	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6	Criteris ambientals subministrament de productes					x	x	x	x	x	x	x	x
7	Seguiment gestió de residus empreses concessionàries	x	x		x	x			x	x			x
8	Seguiment gestió de residus unitats UPC		x		x		x		x		x		x
9	Compliment reglament patrimoni				x	x	x	x					
10	Estratègia d'informació agents implicats				x	x	x	x					
11	Accions formatives per agents implicats					x	x						
12	Estratègia comunicació i sensibilització				x	x	x		x	x	x		
13	Adaptació a un sistema de gestió ambiental				x	x	x	x	x				